

JAKUB HOZA
VYKOPAT HROBY
UKÁZKA Z KNIHY

Rok 2017, kdesi poblíž česko-polské hranice

Zakopl o kořen a skutálel se do mělké prohlubně plné hrubého písku, o který si odřel dlaň. Se zasténáním se zvedl do sedu a přitáhl si nohy k sobě.

Verdammt Wald!

Byla mu zima, mokré oblečení se mu lepilo na tělo. Stromy všude okolo jako by se k němu v šeru soumraku výhruzně nakláněly.

Neměl tušení, kde je a kudy se vydat dál. To se při bezhlavém útěku stává.

Nejraději by zůstal sedět. Přinejmenším do svítání, přestože v noci bude pořádná zima, jenže dobře věděl, že musí pokračovat.

Sáhl si na pravý kotník. Byl tak oteklý, že se velikostí blížil grapefruitu. Každé došlápnutí přišerně bolelo. Kdyby nebyl zvyklý chodit po horách nebo měl nadváhu, byl by úplně vyřízený.

Při doteku tiše zaskučel. Možná byl zlomený, ne jenom zvrtnutý.

Scheiße!

Ovládl se natolik, aby neklel nahlas. Mohli by ho slyšet.

Proč se nechal zatáhnout na tohle bohem zapomenuté místo?

Přijel do Česka na prázdniny, protože slychal, že Češi jsou povahou Bavorákům nejbliž. Rozhodně blíže než Prusové ze severu.

Ukázalo se, že ti, kteří to tvrdili, měli pravdu. Dobré jídlo, ještě lepší pivo a milí lidé. Stačilo pochválit zmíněné pivo a zamávat bankovní kartou. To pak i ti starší rychle zapomínali na události druhé světové války.

O mladých ani nemluvě. Ti byli internacionální sami od sebe. Jen musel mluvit spíš anglicky.

Taky se seznámil s Hjalmarem a Ingou. Společně se švédským párem se mu cestovalo ještě lépe. Zvláště když si s ním Inga občas stříhla bokovku.

Na druhou stranu to byl jejich nápad zajet právě sem. Prý nedotčená příroda.

Dobrá, na tomhle možná něco bylo. Příroda okolo vypadala dostatečně nedotčená, aby se v ní dokonale ztratil.

Co se jeho týkalo, řekl by, že to těm dvěma taky nakonec došlo.

Když se mu k nohám přikutálela Hjalmarova hlava, neměla příliš pozitivní výraz. Ani Inga nekřičela štěstím, zatímco se ozývaly ty otřesné zvuky. Jako když trháte látku. Krev stříkala až na jeho boty.

Utíkal bez zaváhání a bez ohlížení. Aspoň zpočátku. Když to zkusil později, zvrtil si kotník.

Šířící se tmou se ozvalo hlasité čenichání.

Vyskočil na nohy a málem zařval bolestí. Pořád je má v patách!

Další začenichání. Tohle ale přicházelo zespoda. Po písku se pohybovala jakási pŕlkulatá houba. Ježek, vždyť je to jenom blbý ježek.

Stejně ale bude muset jít. Než padne úplná tma, potřebuje se dostat co nejdál. O baterku přišel společně s batohem.

Vytáhl mobil. Baterie zatím držela. Prstem zatřukal na obrazovku pokrytou pavučinou prasklin.

Ikonka nahoře pořád ukazovala, že tu není signál. Tohle místo vážně někdo proklel.

Byl sice zkušený turista, ale ne – jak to jen ti Australané říkají – bushman. Navíc poučky, které si pamatoval, nezabíraly. Kdyby měl věřit mechu a lišejníku na kmenech stromů, tak se sever nacházel všude.

První krok byl nejtěžší. Nebo si to alespoň myslel. Po sto metrech změnil názor. Kotník byl nejspíš vážně zlomený. Nezastavilo ho to. Nechtěl umřít, obzvláště ne takhle.

Na malé mýtině spatřil hvězdy. Zůstal stát a díval se nahoru, pak se mu začala točit hlava. Uvědomil si, že zatímco bezcílně bloudil lesem, padla noc.

Ještě jednou zvedl hlavu. Táhle je přece *Der Nordstern* – Polárka. Podle ní najde sever. Znovu vykročil a tentokrát věděl, že jde správným směrem. Překročí hranici do Polska. Poláci sice Němce nemusí, ale je rozdíl mezi tím, když vás cupuje pohraniční stráž při výslechu, a když vás někdo rozcupuje doopravdy.

Alespoň si teď byl skoro jistý, že ho nepronásledují. Jinak by ho už měli. Jen netušil, jak daleko bude muset jít.

Po nějaké době vyšel z bludiště mezi kmeny stromů a keři. Připadalo mu, že pochroumanou nohu už přece jen rozchodil. Ušel pár dalších kroků a zapadl do mokřadu.

Bahna bylo sotva nad pohorky, ale vody skoro po pás. Navíc byla tak ledová, že se roztrásl a zajektl zuby.

Mohl se vrátit, o kus dál však viděl ve tmě další stromy. Musí přece na sever. K hranici. Do bezpečí.

Se sténáním přebrodil možná deset metrů a voda začala klesat. Mokřad byl nejspíš jen součástí potoka. Až teď si uvědomil, že voda kolem něj proudí.

Zatímco vystupoval na břeh, uslyšel blížící se zvuk. Byl mu povědomý.

Vždyť je to motor auta!

Za okamžik uviděl světla. Lesem na této straně mokřadu vedla cesta, po níž se blížil tmavý pick-up. Na boku měl nápis a logo. Nejspíš skutečně patřil pohraničnickům.

Ich habe es geschafft!

Vytáhl mobil a zapnul na něm svítilnu. Teď už si mohl dovolit plýtvat baterií. Hlavně když si ho zachránci všimnou.

Mával rukou jako na koncertu, ale auto pokračovalo dál. Oni ho tu snad nechají!

Už se zdálo, že ho vůz mine, když vtom vzplála červená brzdových světel a auto zastavilo.

Ozvalo se cvaknutí dveří. Jak daleko to mohlo být? Patnáct metrů? Dvacet? Nedokázal to odhadnout. Tma dokonale halila i pohraničnický, kteří z vozu vystoupili.

„*Hilfe, Ich habe mich verlaufen!*“ zvolal nejsilněji, jak mohl.

Možná měl křičet anglicky, ale v rozrušení si nemohl vybavit slova.

Uslyšel hlasy. Podle šišlání poznal polštinu. Najednou se na korbě pick-upu rozsvítil výkonný reflektor. Kužel světla si ho během okamžiku našel a oslnil ho.

Rukama si zakryl oči. Mobil mu upadl a šplouchl do vody.

„*Sprechen Sie Deutsch?*“

Uslyšel další, tentokrát tišší zacvakání. Nebylo mu povědomé, ale znělo nebezpečně.

Něco ho udeřilo do hrudi. Jednou, dvakrát, třikrát.

Uvědomil si, že padá po zádech a že společně s údery slyšel vystřely jako v akčním filmu.

Bolest přišla až potom, ale trvala jen krátce.

Centrum pro řízení zvláštních projektů, utajené místo ve středních Čechách

Plukovník Hruška se opřel v křesle a zadíval se na velitele průzkumníků, který stál před ním ve víceméně ukázkovém pozoru. Což bylo záhodno, protože zřejmě zcela správně očekával sprduňk.

Přesto se major v tom, co bylo k plukovníkovu znechucení typickou kanceláří, vyjímal jako holá prdel ve křoví. Až na maskáče mu totiž major Vlk vždy tak trochu připomínal svého jmenovce. Štíhlý a strohý a vždy připravený skočit někomu po krku. On sám oproti tomu bezútešně kynul a tím pádem i do kanceláře zapadal.

„Podívejte se, majore, sice jsem vám dal, co se výcviku našeho aktiva týče, volnou ruku, ale

rozhodně jsem nečekal, že ho uvolníte ve dvou třetinách naplánovaného cvičení v terénu.“

„Mohu promluvit otevřeně, pane?“

„Jistě, a dejte si pohov. Stojíte tak rovně, že se mi z vás dělá šoufl,“ odmávl ho plukovník.

„Děkuji, pane. V dohodě, kterou jsme uzavřeli, je podmínka, že ho necháme dostudovat. Bez praxe, na kterou jsem ho byl nucen uvolnit, by nedostal zápočet, což by ohrozilo jeho další studium, jak mi obšírně vysvětlil.“

Plukovník se naklonil dopředu a lokty se opřel o stůl.

„Měl se dát spíš na práva. K čemu nám bude archeolog?“ odtušil znechuceně.

„Nesouhlasím, pane,“ ozval se major. „Studium archeologie vůbec není špatný směr.“

„Proč si to myslíte?“

„Bude mít praxi v kopání hrobů.“

Plukovník Hruška se na něj chvíli zamyšleně díval.

„Majore, občas si nejsem jistý, jestli ty své poznámky myslíte vážně, nebo si ze mě děláte srandu,“ řekl nakonec.

„Také si myslím, že by vám prospěla práce v terénu, pane.“

„Poslouchejte, já si zase začínám myslet, že tu neúctu k autoritám chytil od vás,“ odtušil plukovník.

„Vůbec ne, pane. Má to v sobě od začátku.“

Plukovník si pohrdavě odfrkl.

„Tak vy ho to tedy rozhodně neodnaučíte.“

Majorovi se na tváři kratičce mihl úsměv.

„To ho neodnaučí nikdo.“

Plukovník před sebou zamyšleně sepjal prsty.

„Vy mi tady vlastně říkáte, majore, že to není vhodný kandidát na zamýšlenou pozici,“ poznamenal.

„Vůbec ne, pane. Pokud bych měl vycvičit vojáka, byl by to problém, ale vy chcete někoho, kdo dostane úkol a při jeho plnění se bude muset spoléhat na vlastní úsudek. Někoho, kdo bude často operovat na nepřátelském území jen s minimální podporou a nulovým krytím. Kromě toho se bude pohybovat v oblasti tajných služeb a oba víme, jaké je to hnízdo hadů.“

Vyšší šarže před sebe zvedla ruce na znamení porážky.

„Bůh chraň, tohle mu nepřeju,“ připustil plukovník. „Vážně si myslíte, že je to dobrý nápad?“

Major si povzdechl a opět na malý okamžik odhodil svou netečnou masku.

„Já nevím, pane. Je to něco nového. Moc se mi nelíbí, že má spadat pod úřad vlády. Se správným řídicím důstojníkem bude skvělý. Se špatným je to recept na katastrofu.“

„Je to vrah,“ připomněl mu plukovník.

„Pane, opravdu si myslíte, že bychom na jeho místě jednali jinak?“ zavrtěl hlavou velitel průzkumníků.

Plukovník pozvedl obočí.

„Jestli chcete vědět pravdu, tak nevím. Rozdíl je v tom, že my jsme k tomu byli vycvičeni, kdežto on to udělal zcela automaticky.“

Major pokrčil rameny. S tím nemohl polemizovat.

„Dobrá, majore, než si dáte odchod, je tady ještě jedna věc,“ upozornil ho plukovník.

Ukázal na velkoplošný monitor, který zobrazoval mapu České republiky, nebo přesněji jednu její zvýrazněnou část.

„Co si myslíte o místě, na které ho univerzita poslala? Zažil jste tam přeci ostré nasazení,“ zeptal se.

Major Vlk se upřeně zahleděl na mapu.

„Tak bych tomu asi neříkal. Polští vojáci obsadili na našem území opuštěný statek. Tvrdili, že to bylo cvičení. Já si myslím, že to byla spíš provokace, nebo zkoušeli, jestli jim to projde. Nejraději by si vzali celé Slezsko. Tak jsme se proti nim otevřeně postavili, ale střílet nechtěl

nikdo. Takový mexický pat, akorát bez Mexičanů. Nakonec se prostě stáhli za hranici. Ale to místo... je to divný kraj a žijí tam divní lidé. Ta oblast je skoro opuštěná a vymírá. Divočina, ve které najdete prázdné vesnice. A ti, kdo tam zůstali, se na cizince nedívají moc přívětivě. Možná s křivdou, že jsme je opustili. A víte co, pane? Nejspíš mají pravdu.“ Plukovník Hruška se ušklíbl.

„To bylo téměř filozofické, majore. Jenže já se ptám z určitého důvodu. Zprvce jsem z vaší zprávy pochopil, že celá akce je narychlo. Uznávám, že na univerzitě mohou některé věci dělat jinak, ale mně to připadá jako plánování operace družstva, a to rozhodně ne rychlého nasazení. Vykopávky nejsou v režimu utajení, takže to, že se o nich účastník dozví pouhé dva dny předem, mi přijde ztraceně divné.“

Na moment se odmlčel a hmátl po krabici s doutníky. Než si zapálil, nabídl majorovi.

„Dáte si?“

„Děkuji za nabídku, pane, ale ne, pane.“

„No tak to budete muset vystačit s pasivním šlukováním. Když vaše zpráva dorazila, něco jsem si o té oblasti zjistil. Vím, že nad tím ohrnujete nos a dáváte přednost osobní zkušenosti, ale dovolím si vám připomenout, že statistika sice nuda je, má však cenné údaje. A v tomhle případě mi řekla, že tam mizí lidé, a to v míře větší než malé.“

Major se zamračil.

„Jak je možné, že si toho nikdo nevšiml?“

„Protože ti, co zmizeli, zpravidla nikomu nestáli za pátrání. Bezdomovci, různé pochybné existence a turisté. Většinou se to uzavřelo s tím, že pravděpodobně překročili hranici do Polska.“

„To je blbost, pane!“ zavrčel průzkumník skoro jako skutečný vlk.

„Jistě, ale je to také způsob, jak celou záležitost s minimální námahou uzavřít. Znalosti byrokracie a byrokratů také nejsou od věci, víte?“

Chvilí společně mlčeli, zatímco se bílý dým nerušeně šířil kanceláří.

„Navrhuji, aby na něj někdo diskrétně dohlédl,“ promluvil nakonec major.

Plukovník potáhl a poté začalo rudé kolečko ve vzduchu zamyšleně kreslit kroužky. Nakonec se jeho vlastník trochu škodolibě pousmál.

„Zamítá se. Sice připouštím, že aktiva je záhodno chránit, ale na druhou stranu – chtěl přece praxi, ne?“